

Overweging 20 augustus 2023

Vooroordelen en onverdraagzaamheid.

Jij bent anders en hoort er niet bij, niet bij mij. Jij hebt geen geld. Jij hebt niet gestudeerd. Jij kunt niet lezen, Jij hebt geen huis. Jij spreekt mijn taal niet. Jij hebt een andere kleur. Jij valt als man op andere mannen, als vrouw op andere vrouwen. Jij kleedt je als man in vrouwenkleren. Jij stemt op die andere politieke partij. Jij bent van een ander geloof. Dat zich kan uiten in Koran verbrandingen en de reacties daar weer op tegen Christenen zoals afgelopen week in Oost-Pakistan gebeurde. Jij hebt geen geloof. Jij gaat naar die andere kerk. Zoveel redenen om die ander buiten te sluiten. Zoveel redenen om jezelf buiten te sluiten. Voel je je de meerdere? Voel je je de mindere? En moet je zoals de Kananese vrouw schreeuwen om aandacht, om gehoord en gezien te worden? Al die demonstraties die gehouden worden; een schreeuw om gezien en gehoord te worden. De boerenprotesten, de klimaatactivisten, LHBTIQ+ ers met hun regenboogvlaggen. Kansarme migranten zoals in Frankrijk laatst, die hun recht willen halen door middel van rellen en plunderingen. Iedereen wilt toch gezien en gehoord worden? Is het echt nodig om zo luid te schreeuwen? De Kananese vrouw doet dat wel maar Jezus en de leerlingen proberen haar te negeren. Want immers: zij is een buitenlandse, zij heeft niet hetzelfde geloof en zij is een vrouw! Hoeveel kan je wel niet tegen hebben? Maar ze laat zich niet uit het veld slaan. Ze laat zich niet negeren en schreeuwt het uit, tot wel drie keer toe: Kuurie Eleëson... En met haar geschreeuw, maar ook haar nederigheid en slimheid, weet ze tenslotte tot Jezus door te dringen.

Vooroordelen en onverdraagzaamheid.

Mensen in hokjes stoppen. Het is zo gemakkelijk dat we soms vergeten dat we vaak een hoop met elkaar gemeen hebben. Ik moest denken aan een filmpje dat een paar jaar geleden op Internet te zien was. Het is een Deense reclame waarin vooroordelen worden doorbroken. Het is een opname die start in een tv-studio, waarin een groep Denen wordt onderverdeeld in verschillende 'hokjes'. Zo zijn er de mensen van het 'platteland', 'de mensen die al hun leven lang in Denemarken wonen' en 'de nieuwkomers'. Verpleegkundigen, zakenmensen, gelovigen, stoere Bikers ... Het is 'wij' tegenover 'zij', net zoals (helaas) in de hedendaagse samenleving. Totdat er een aantal persoonlijke vragen worden gesteld... Onder alle groepen blijken er zich mensen te bevinden die bijvoorbeeld stiefouder zijn, mensen die zich eenzaam voelen of die verliefd zijn. Mensen die van dansen houden, enzovoort. En vanuit iedere groep stapten er wel mensen naar voren die vervolgens verbaasd om zich heen

keken. Heeft die dat ook? En heeft zij dat ook? Er ontstonden hele nieuwe groepen. Waar er eerst vanuit een vooroordeel en onwetendheid iemand afgewezen werd bleken er ook overeenkomsten te zijn. Herkenning waar je het niet verwacht had. Door open te zijn blijken 'wij' en 'zij' ineens hele lege begrippen.

Vooroordelen en onverdraagzaamheid.

Door met de evangelielezing van vandaag bezig te zijn raakte ik in gewetensnood. Er werd mij een spiegel voorgehouden door mijn kinderen. Mijn gehandicapte zoon die zich bekommert om een ex-verslaafde vriend, die een buddy voor hem is. Mijn oudste zoon die zich inzet voor een veroordeelde misdadiger waar hij in het verleden goede en vriendschappelijke ervaringen mee had. Mijn middelste zoon die aan kickboksen doet maar ook lesgeeft op een school voor speciaal voortgezet onderwijs en die zijn sport inzet om onder andere zelfvertrouwen te kweken bij die kwetsbare kinderen. Ik voedde mijn jongens op met het idee dat, hoe iemands uiterlijk ook is, wat zijn afkomst ook is, wat zijn daden ook zijn; in iedereen schuilt een gelijkwaardig mens. Gelijkwaardig aan jou. Mijn jongens zeggen niet te geloven in een God. En ik, ik die wel zegt te geloven, ik was bezorgd en angstig en merkte dat ik vol vooroordelen zit. Ik voelde schaamte want in hoeverre leef ik naar de woorden van Jezus? "Wat je aan de minsten hebt gedaan, dat heb je ook aan mij gedaan". En dat we zorg moeten dragen voor mensen aan de zelfkant van de samenleving.

Ja, ik voelde schaamte. Maar een tripje naar Parijs met mijn kleindochter de afgelopen week gaf mij een nieuw inzicht. In die miljoenenstad vol met zijn bewoners en toeristen moest ik mijn vooroordelen loslaten. Er waren te veel verschillende mensen, te veel verschillende nationaliteiten. Het was onmogelijk om bezig te zijn met vooroordelen in deze smeltkroes die bruiste van energie en los van mijn vertrouwde bubbel. Maar ik vond ook troost in de evangelielezing van vandaag. Want immers: Een Kanenese vrouw moest drie keer schreeuwen om ontferming voordat Jezus haar zag. Haar werkelijk zag. Voordat hij keek met de ogen van zijn hart. Want het wezenlijke is voor de ogen onzichtbaar, zoals te lezen is In De Kleine Prins.

Dus er is hoop voor mij en voor eenieder die iets in mijn woorden herkent. We kunnen, net als Jezus, leren kijken met de ogen van ons hart. Moge het zo zijn!